

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt duo Indices, unus Titulorum initio Operis, alter rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

§. V. De Pœnis Simoniacorum, & Obligatione restituendi per Simoniam ablata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75232)

statim redimendi, tunc nulla Simonia intervenit; quia nullum onus pretio æstimabile ipsi imponitur, sed potius ei fit gratia, ut una solutione liberare se possit ab obligatione solvendi Pensiones annuas, quæ liberatio est aliquid merè temporale. Suar. l. 4. c. 26. n. 20. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 49. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 124. Zoel. hic n. 47. Pithing ibid. num. 119. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 90. & 91.

Aliud est, si vi pacti Vicario determinatè imponeretur obligatio, Pensionem illam annuam pecuniâ redimendi; nam tale pactum invalidum foret, & committeretur in eo Simonia saltem Juris Ecclesiastici, vi cuius hujusmodi Vicariæ perpetuæ, sicut alia Beneficia debent conferri purè, & simpliciter sine omni pacto, & obligatione.

S. V.

De Pœnis Simoniacorum, & Obligatione restituendi per Simoniam obtenta.

S U M M A R I U M.

- 243. Quales pœna in Simoniacos sint constituta?
- 244. An ee incurrantur per Simoniam merè internam, aut mentalem?
- 245. Conventionalem?
- 246. Sc. Aut Mixtam?
- 251. Sc. Que pœna Juris incurrantur per Simoniam commissam circa ingressum in Religionem?
- 257. Sc. Per Ordines Simoniacè susceptos, vel collatos?
- 265. Sc. Aut in collatione, vel obtentione Beneficij Ecclesiastici?
- 270. Sc. Que pœne incurrantur per Simoniam Confidentialem?
- 274. Sc. An pœna in Simoniacos late incur-

- rantur etiam ab illis, qui committunt Simoniam contra Jus naturale?
- 277. Sc. An pœna aliqua ipso facto incurrantur per Simoniam, commissam in alijs materijs extra Beneficia, Ordines Ecclesiasticos, & ingressum Religionis?
- 282. Sc. Quomodo restituenda sint illa, que accepta sunt Simoniacè?
- 297. Sc. Cui facienda sit restitutio pretij Simoniaci?
- 305. Sc. An simonia mentalis obliget ad restitutionem?
- 309. Sc. Quid possit Dispensatio, vel consuetudo in materia Simonie?
- 319. Sc. Quis accusator, testis, & Judex esse in crimine Simonie possit?

243. **Q**uaritur 1. quales Pœnæ in Simoniacos sint constituta? Non hic agitur de Pœnis constitutis in Tribunali æterni Judicis; nam in hoc certum est, per quamlibet Simoniam, etiam mentalem, & merè internam, cum Sacilegij species, ut n. 12. supra dictum est, sit, incurri reatum pœnæ æternæ. Deinde etiam sermo non est de pœnitentia injungenda in foro arcano conscientie; cum enim gravissimum crimen sit Simonia, ejus gravitati Confessarius commensurare Pœnitentiam debet. Solam igitur hic agitur de Pœnis, quæ propter hoc crimen vi SS. Canonum, aut ipso Jure, & facto incurrantur, aut per sententiam Judicis Ecclesiastici infligi debent, vel possunt. Plura circa has solvenda sunt dubia.

244. **Dub. 1.** de quanam Simonia intelligendæ sint pœnæ, quæ de Jure Canonico in Simoniacos sunt constituta? **1.** Pœnæ istæ non tangunt reos Simonie merè internæ, aut etiam mentalis. Ita S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 6. Navar. Man. c. 23. n. 102. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 45. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 55. Gutier. l. 2. q. Canon. c. 23. à n. 31. Less. l. 2. de Just. c. 30. not. 2. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 68. Palao tr. 17. D. 3. p. 22. n. 1. Canis. summ. l.

3. tit. 14. §. 6. Vivian. in c. fin. in fin. b. tit. Wagnereck in Extrav. 2. eod. n. 6. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 12. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 38. Vallens. hic §. 4. n. 1. Zoel. n. 90. Engl. n. 33. Pithing. n. 152. Schambog. n. 114. König n. 21. Wiestner n. 80. Reiffenstuel. n. 234. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 246. & colligitur ex c. fin. b. tit. ubi Gregorius IX. dicit eo casu sufficere, si ita delinquentes per solam pœnitentiam suo satisfaciant Creatori. Ratio est, quia non constat huic Simonie constitutam aliquam in Jure pœnam esse: imò nec constitui expediebat; quia cum Simonia interna consistat in solo actu interno, mentalis autem prodeat quidem in actum externum, scilicet ipsam dationem, vel receptionem rei temporalis pro spirituali, sine pacto tamen fiat, & intentio, per quam delinquit dans, vel accipiens, sit occulta, cognoscere de ea potestas Ecclesiæ externa nequit, & propterea frustra ei infligeretur pœna.

2. Nulla Juris, & facti pœna incurritur per Simoniam merè Conventionalem (si Confidentialem excipias) seu talem quæ nec pretij, nec mercis traditione perfecta est, quamvis arbitrio Judicis sic delinquentes coerceri debeant, Ita Navar. Man.

c. 23. n. 104. Covar. Reg. peccatum p. 2. S. 8. n. 7. Suar. c. 55. n. 12. Less. n. 149. Laym. n. 68. suppon. 2. Palao n. 2. Matthæucc. n. 42. Vallens. n. 2. Zoef. n. 91. Engl. n. 34. Pirhing n. 153. Schambog. n. 115. König n. 22. Wiestner n. 81. Reiffenstuel num. 235. Magnif. P. Schmier n. 247. & alij l. cit. & ita servatur secundum Stylum Curie Romanæ. Ratio est, quia SS. Canones, quibus poena statuitur Simoniacis, utuntur verbis, per quæ denotantur non puræ conventiones, sed actus ab ipsis procedentes, ut sunt datio, & receptio pretij, Ordinatio, Electio, Confirmatio &c. ut constat ex textibus passim obvisis. igitur poenales illorum dispositiones extendi non debent ad Simoniam non conjunctam cum datione, vel receptione rei spiritualis pro temporali arg. Reg. odia 15. & Reg. in pœnis 49. in 6. Neque obstat, quod Emptio Venditio perficiatur solo consensu in rem, & pretium ejus; cons. Simonia, quæ dicitur, quod sit studiosa voluntas emendi, vel vendendi &c. jam ante traditionem actuam perfecta sit; nam quamvis perfecta illa sit in ratione Simoniam, non tamen perfecta est in ea qualitate, quam requirunt Decreta poenalia de Simonia SS. Canonibus. Excipitur cum Fagn. in c. nobis b. tit. n. 13. Simonia Conventionalis, commissa in Electione Summi Pontificis; nam in hanc Julius II. Constit. incipit *Cum tam Divino*, & habetur tom. 1. Bullar. Rom. inter Constitutiones cit. Pontificis ordine tertia, poenas statuit, ut patet ex verbis dictæ Constit. ibi, *In dando, promittendo, vel recipiendo pecuniam*; item ibi, *Promissiones, & obligationes*, ex ratione speciali, ut eò sanctius celebretur Electio Pont. Summi Christi in terris Vicarij.

3. Non incuruntur Juris poenæ per Simoniam etiam mixtam, quæ solius pretij traditione perfecta sit. Ita Gutier. qq. Can. l. 1. c. 9. à n. 8. Suar. l. cit. n. 16. Palao n. 2. Zoef. n. 87. & præcipue n. 92. Pirhing n. 153. Schambog. n. 115. Wiestner n. 82. & teste Palao l. cit. omnes DD. additque Suar. l. cit. in hoc non esse controversiam. Ratio est, quia solius pretij traditione, spirituale nondum contractatum est irreverenter.

147 An verò incurantur hæ poenæ casu, quo solum spirituale, v. g. Beneficium traditum est, pretium verò promissum, controversia est inter DD. Sot. l. 9. de Jusf. q. 8. art. 1. Valent. tom. 3. d. 6. q. 16. p. 6 Tolet. l. 5. Summ. c. 92. n. 3. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 28. & seqq. allegantes pro se S. Thomam, Decisiones Rotæ, & Stylum Curie, affirmant hoc casu incurri Poenas Simoniacorum Jure latas: quos secutus est novissime meus in hac Cathedra Antecessor p. m. P. Melchior Friderich. tr. de smon. c. 5. n. 204. Colligi videtur 1. ex can. ea que 5. caus. I. q. 3. c. cum super 2. de Confess. c. nobis 27.

& c. si quis ordinaverit 45. b. tit. quibus locis omnibus Simoniam poenis Jure latis subjiciuntur Ordinationes, Electiones &c. factæ, pecuniâ datâ, vel promissâ. 2. Extrav. cum detestabile 2. b. tit. & Const. s. Pij V. incipit: *Cum primum editâ Calend. April. 1566.* ubi ordinati, & promoti Simoniam afferuntur generatim suspensi ab Ordine, & privati Dignitatibus ipso Jure, atqui Simoniam ordinati, & promoti proprie loquendo sunt etiam, qui Ordines, vel Dignitates sunt affecti, interveniente promissione pecuniæ, ergo &c.

Negativam contra defendunt Navar. 148 Man. c. 23. num. 103. Covar. Reg. peccatum p. 2. S. 8. n. 7. Gutier. qq. can. l. 1. c. 9. n. 14. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 19. Flamin. de Resign. q. 2. n. 16. Less. l. 2. de Jusf. c. 35. n. 149. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 68. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 42. Zoef. hic n. 87. & præcipue n. 92. cum seqq. Schambog. n. 115. Reiffenstuel u. 239. quorum sententiam probabilem, & in praxi tutam existimat Palao tr. 17. D. 3. p. 22. n. 5. & 6. quamvis putet, contrariam, & affirmativam, spectato Jure, probabiliorem esse. Allegant hi DD. & ipsi Stylum Curie, & rationem, quod poenæ in dubio sint potius restringendæ, quam extendendæ arg. Reg. odia, & Reg. in pœnis cit. præsertim quod Jura, & Extrav. cit. loquantur de datione, & receptione tam pretij, quam mercis Simoniacæ.

Unde juxta istos AA. poenæ Juris in 149 currentur solum per Simoniam realem, seu illam, quæ tam pretij quam mercis Simoniacæ traditione perfecta est. Dum verò etiam ob promissam pecuniam in textibus à contraria sententia allegatis Ordinationes, Electiones &c. subjiciuntur poenis Jure latis, id intelligendum volunt AA. isti, quod his poenis affici possint per sententiam. Alij volunt eâ alternativâ solum innui, quod poenæ istæ in Simoniam reali incurantur tam à promittente spirituale, quam à dante temporale. Bulla S. Pij V. tantum loquitur de Simoniam Confidentiali, in qua hoc est speciale, ut dictum est n. 245. vel si aliqua alia Bulla de hac re edita sit, ea non videtur usu recepta, ut inquit Less. n. 149. cit.

Quodsi tamen postmodum Pactio Simoniacæ, quæ prius fuerat solum Conventionalis, utrimque vel in totum, vel etiam in partem fiat completa, ut siquis saltem partem aliquam etiam modicam v. g. sex aureos det, qui 100. pro spirituali promissit, ex Conventionali faciet Simoniam realem, & incurret poenas Juris, quæ retrahentur ad tempus pactionis præteritæ, non secus, ac si illo tempore fuisset traditio utrinque facta. Navar. Man. c. 23. n. 104. Suar. l. 4. c. 56. n. 37. & c. 57. n. 53. Less. c. 35. cit. n. 151. Reiffenstuel hic n. 145. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 352. & ita habet Stylus antiquus

quus Curia, cui standum est. Et hinc si Collator conferat Beneficium Ecclesiasticum Titio, sub pacto 100. aureorum sibi solventorum, ante factam solutionem nondum incurritur poena Excommunicationis, & alia à Jure lata, nec collatio illa erit invalida. Si tamen ex intervallo, etiam post annum solutio fiat, sicque utrinque compleatur Simonia, jam censetur incurra Excommunicatio ab utroque, & inhabilitas à Titio ad Beneficium.

²⁵¹ Dub. 2. quæ poenæ Juris incurrantur per Simoniam commissam circa ingressum in Religionem, vel alicujus in Monachum, vel Monialem receptionem? *xy. i. dantes*, & recipientes pro ea ex pacto pecuniam, si personæ sint singulares, incurrun Excommunicationem; Capitulum verò, in receptionem ita factam consentiens, Suspensionem à Capitulari Officio, *Extrav. sanè 1. h. tit.* Opus tamen est, ut hoc casu adfit præsumptio, ut colligitur ex textu, ubi bis repetitur, *Qui præsumunt*, *Barbos. in Extrav. cit. n. 2.* Estque absolutio ab his Censuris reservata Papæ, ut patet ex textu *cit.* quamvis, si delictum occultum sit, vigore Decreti S. Synod. Trid. *Sess. 24. c. 6. de reform.* eandem impertiri possint etiam Episcopi, & Mendicantes ex privilegio, quo absolute possunt à casibus Papæ reservatis *Anton. Thesaur. de poen. Eccl. p. 2. V. Simoniæ. c. 10. n. 1. Suar. l. 4. c. 61. n. 4. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 131. Palao tr. 17. D. 3. p. 28. n. 2. Barbos. l. cit. n. 1. Zoes. hic n. 97. Engl. n. 35. König n. 25. § 28. Schambog. n. 72. Wiestner n. 86. Reiffenstuel n. 251.*

²⁵² 2. Ita scienter aliquem recipientes, & recepti, postquam de Simonia convicti, & condemnati fuerint, jubentur expelli è Monasterio, & in arctius detradi *c. de Regularibus 25. c. quoniam 40. h. tit. & Extrav. cit.* nisi cum ipsis Episcopus, ut remanere possint, dispenset, prout ex *Extrav. cit.* desumit *Thesaur. l. cit. n. 5.* Ex quo sequitur, Professionem ita editam validam esse, ac proinde ita professum ad Sæculum redire non posse. *Suar. l. 4. de Simon. c. 57. Sanch. l. 2. conf. c. 3. dub. 104. n. 1. Less. l. 2. c. 35. n. 132. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 70. fin. Barbos. in c. 25. cit. n. 2. § 4. Honor. hic n. 15. Pirhing n. 63. not. 2. König n. 25. Wiestner n. 86. Reiffenstuel n. 254. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 220.* Et hinc tandem potest in Monasterio Professionis persistere, ac commodis alimoniarum frui, donec cognito Simoniarum crimine, per sententiam expellatur, ut *l. cit.* notant *Suar. Less. Laym. Schmier §c.* & probat ratio; cum enim poena expulsionis, in textibus *cit.* contenta, videatur solum esse ferendæ sententiæ, illa non obligabit Professum, ut, antequam è Monasterio recedere iubeatur, recedat, sed cum oneribus Ordinis per Professum.

R. P. Schmalzgrueber L.V.T.I.

tionem adstrictus sit, ejusdem commodis temporalibus licet gaudet.

3. Incurrunt infamiam Juris *Extrav. 253 cit. §. ceterum*, & cons. fiunt Irregulares, saltem si crimen sit notorium notorietate Juris, aut facti, *Ant. Thesaur. c. 10. cit. n. 3. § 4. Wiestner l. cit. Reiffenstuel n. 253.*

Excipiuntur tres casus, in quibus poenæ istæ locum non habent. Et 1. quidem, quando ingressus per Professionem consummatus non est. Laym. c. 8. cit. n. 70. §. duo adde, Palao tr. 17. D. 3. p. 23. n. 3. Barbos. in Extrav. cit. n. 5. Zoes. hic n. 96. Wiestner n. 87. Reiffenstuel n. 255. P. Friderich n. 217. cum alijs. Et hinc, si receptio ad Habitum, vel Novitiatum facta sit Simoniacè, Professio verò deinde admittatur gratis, quia scilicet factum retractatur, & pecunia non recipitur, vel recepta redditur, Excommunicatio non incurritur; sicut ex opposito iocurreretur, si receptio ad Habitum gratis facta est, sed postea tempore Professionis aliquid exigitur, Barbos. n. 5. cit.

2. Quando aliquid spontè offertur ²⁵⁵ aut etiam exigitur ad sustentationem Professi ex antiqua consuetudine, juxta *dictan. 193. § seqq.*

3. Ubi *Extrav. cit.* quoad poenam Excommunicationis non est usu recepta: & ita non receptum esse existimant *Navarrus Constitutionum Apostolicarum scientissimus*, quem sequuntur *Less. n. 131. Palao n. 3. cit.* & antecessit *Sylvester*, dum docent solâ Simoniam in Ordinibus, & Beneficijs Excommunicationem incurri. Imò easdem poenas quoad Moniales, super Dote recipienda paciscentes, à *Clem. VII. & Martino V.* revocatas monent *Illung Theol. pract. tr. 5. n. 314. & Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 217. cum Suar. Less. Laym. l. cit.*

Ex quo sequitur, poenas istas raro ad ²⁵⁶ modum incurri etiam in Monasterijs viro- rum; quia si aliquid accipitur in receptione ad Monasterium, ferè tantum recipitur, quia spontè oblatum est, vel si etiam exigatur, ea exactio cohonestatur ob Monasteriorum tenuitatem, quòd ita necessarium videatur ad sustentationem Professi; vel denique si Monasterium sit dives, exactio illa, & pactio, licet forte non eximatur à peccato Simoniarum, tamen eximitur à poenis ejusdem, quòd *Extrav. cit.* in tali loco quoad poenas non sit recepta.

Dub. 3. quæ poenæ incurrantur per ²⁵⁷ Ordines Simoniacè susceptos, vel collaros? *xy. qui Simoniacè aliquem ordinat, vel ad Ordines præsentat, 1. incurrit Excommunicationem ipso facto, quæ Summo Pontifici reservata est juxta Extrav. cum detestabile 2. h. tit. ita, ut à nemine alio absolvi possit, nisi à Summo Pont. etiam si delictum occultum sit, prout statuit Sixtus V. in Bulla incipit sanctum edita Non. Jan. 1588. cum de ordinatione Trid. Sess. 24. c. 6. de reform. Ne- que*

M

- que obstat, quòd Constitutio cit. per Clementem VIII. Constit. incipit Romanum edita prid. Calend. Mart. 1595. ad terminos Juris communis redacta sit; nam hoc intelligendum est quoad cetera in Constitutione illa contenta: poenae enim, & Censuræ, contra Simoniacos latæ à Sixto V. per memoratum Clementem stabilitæ, & repetitæ sunt, ut advertunt Suar l. 4. de Simon. c. 56. n. 10. § 15. Sanch. l. 2. conf. c. 3. dub. 104. n. 28. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 134. Palao tr. 17. D. 3. p. 24. n. 2. Barbol. in Extr. 2. b. tit. n. 4. Vincent. Pe-ra tom. 1. Comment. fol. 304. n. 12. Pirhing hic n. 159. fin. Wiestner ibid. n. 88.
- 258 1. Ipso Jure, & facto incurrit Suspensionem à collatione quorumcunque Ordinum, etiam primæ Tonfuræ, & omnium munerum Pontificalium executione c. siquis 45. b. tit. Extrav. & Const. Sixti V. cit.
3. Interdicitur ingressu Ecclesiæ, & si interdictum, aut Suspensionem hujusmodi violaverit, præter Irregularitatem, à regimine, & administratione suæ Ecclesiæ, & fructuum omnium, ex Beneficijs suis provenientium, perceptione suspenditur. Const. cit.
- 259 Similes fere poenas incurrit; qui ordinatus est Simoniacè; nam 1. incurrit Excommunicationem ipso facto Extrav. cit. quæ & ipsa est reservata Summo Pontifici. 2. Suspenditur ab executione suorum Ordinum Extrav. cit. saltem illius, quem Simoniacè suscepit. 3. si Suspensionem, quam incurrit, violat, præterquam quòd & ipse irregularis fiat, si Sæcularis sit incurrit privationem officiorum, & Beneficiorum, & ad ea inhabilitatem; si verò Regularis, privationem vocis activæ, & passivæ, & ad eam inhabilis redditur Const. Sixti V. cit.
- 260 Extenduntur autem hæ poenæ 1. ad eos etiam, qui Simoniacè conferunt, & suscipiunt primam Tonfuram, ut vult Suar. c. 56. n. 5. Laym. c. 8. n. 71. & alij apud Barbol. in Extrav. cit. n. 8. tum quia per primam Tonfuram communi modo loquendi dicitur quis ordinari, i. e. constitui in Ordine Clericorum, & hoc sensu prima Tonfura dicitur Ordo; tum quia verba Extr. cit. valde generalia sunt, & afficiunt quomodolibet dantes: & accipientes, Contrarium tamen alij tenent, nec malè, ut notat P. Wiestner n. 88. & approbat Palao p. 24. cit. n. 1. post Lessium c. 35. cit. n. 133. quia prima Tonfura non est verus Ordo & poenæ debent restringi.
- 261 Extendit eas 2. Ugolinus tab. 4. c. 3. n. 2. § c. 4. n. 1. ad Notarium vel Ministrum, qui pro Litteris Dimissorij, vel Sigillo aliquid accipit: quam sententiam sumpsit ex Salzedo in addit. ad præf. Bernar. c. 91. §. quintò, ubi dicit, ita dispositum esse in Trid. Sess. 21. c. 1. de reform. Sed Concilium ibi nullam talem extensionem ponit, sed concludit: Qui secus fecerint, tam dantes, quam accipientes ultra Divinam ultionem poenas à Jure inflictas ipso facto

incurrant: ubi non imponit poenam novam, sed confirmat poenas à Jure inflictas, ut bene expendit Less. n. 133. cit. Non est ergo verisimile, incurrere hanc Censuram, qui absque Simonia Ordinem suscepit, etiamsi aliquid postea det pro hujusmodi Litteris, cum ex vi dictæ Extrav. illam non incurrat; quia non potest dici Ordinem Simoniacè suscepisse, nec pro illo aliquid dedisse: & idem dicendum de Notario, & similibus Suar. n. 5. cit. Palao n. 1. Pirhing n. 156. §. porro.

Multo minùs in hanc Excommunicationem, & poenas incidit 1. Episcopus, si post Ordinem gratis collatum aliquid postea accipiet spontè oblatum; nam esto, peccet ita accipiendo, & probabiliter etiam Simoniam Juris Ecclesiastici committat juxta Trid. Sess. 21. c. 1. de reform. non tamen in hanc Excommunicationem incurrit, cum Jure inflicta non sit pro eo crimine: & si Concilium voluisset de novo illam imponere, certè clariùs expressisset, cum sit gravissima poena, & valde dura pro tali delicto, Suar. n. 5. cit. Palao n. 1. Less. n. 133.

2. Nec Excommunicationem, nec Suspensionem ab Ordine suscepto, saltem quæ sit propriè, & vera Censura, incurrit, qui ordinatus fuit Simoniacè absque sua culpa, quòd v. g. alius, ipso inculpate ignorante, pecuniam dederit Episcopo, ut ipsum ordinaret; nam Excommunicatio, & suspensio, quæ propriè Censura est, poena est: conf. culpam imponit. Navar. Man. c. 25. n. 68. Less. c. 35. n. 136. Palao p. 24. n. 3. Vallens. hic §. 4. n. 4. Pirhing ibid. n. 161. Excipitur. nisi ignorantia fuerit culpabilis, & Juris clari, quam supponit textus can. præsentium 3. caus. 1. q. 5. & c. per tuas 37. b. tit.

3. Et si ex multorum sententia, quam etiam tenet Palao n. 3. cit. pr. qui suâ culpâ Simoniacè suscepit Ordinem, suspensus sit ab executione omnium Ordinum, etiam non Simoniacè susceptorum, & ab omni spe, & facultate ad alios superiores ascendendi perperuò suspensus sit, ab hujusmodi tamen ascensu non impeditur, qui Simoniacè ordinatus est sine sua culpâ, contra Sylvestrum probabilissimè docet Less. n. 136. & sequitur Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 227. ex ratione; quia scilicet innocens Clericus non debet poenâ tam gravi sine expressâ Juris sanctione percelli.

Dub. 4. quæ poenæ statutz sint in Jur. re obtinentibus, & conferentibus Beneficia Ecclesiastica per Simoniam? 1. sic ea obtinentes, & ij etiam, à quibus, & quorum mediatione, vel cooperatione ita obtinentur, ipso Jure, & facto incurunt Excommunicationem. Extrav. cum detestabile 2. §. per Electiones, & §. statuentes b. tit. & Bullâ s. Pij V. incipit Quam primum editâ Calend. April. 1566. estque Excommunicatio hæc reservata Papæ, nisi occultum delictum sit; tunc enim ab ea absolvere potest Episcopus vi

vi Trid. sess. 24. c. 6. de reform. & Mendicantes
 vi specialis Privilegij. Less. l. 2. de Just. c.
 35. n. 137. Suar. l. 4. de Simon. c. 61. n. 4.
 Palao tr. 17. D. 3. p. 28. n. 2. Barbof. in Ex-
 trav. cit. n. 6. § n. 15. Vallenf. hic §. 4. n. 10.
 Engl. n. 36. Pirhing n. 174. §. porro, König
 n. 26. Wiestner n. 89. Reiffenstuel n. 263.
 Nomine Beneficij autem quoad hanc, & se-
 quentes pœnas hic intelliguntur Beneficia pro-
 priè dicta, sive Sæcularia, sive Regularia,
 qualia sunt Regularium Prælaturæ, quæ non
 consistunt in nuda commissione ad nutum
 revocabili, sed in munere ordinario, ut sunt
 Generalatus, Abbatia, Præpositura, Priora-
 tus, Guardianatus &c. non verò Pensiones,
 Vicariæ temporales, munus Inquisitoris, Le-
 gati, Delegati; qui non sunt Beneficia pro-
 priè dicta. Et hinc, etsi Simoniam commit-
 tat, qui emit, aut vendit Pensionem spiritua-
 lem, aut Vicariam temporalem, non tamen
 Excommunicationem, vel alias pœnas mox
 referendas contrahit, ut notat Navar. Man.
 c. 23. n. 111. Suar. c. 57. n. 45. Less. c.
 35. n. 137. Palao p. 25. n. 1. & alij.

266 2. Electio, Confirmatio, Institutio,
 & quævis alia provisió ad Beneficium, & Of-
 ficium, Dignitatem &c. Ecclesiasticam est
 ipso Jure nulla, ita ut per eam provivus nullum
 jus consequatur. Extrav. cum detestabile cit.
 § per electiones. Less. c. 35. n. 137. Suar. c.
 57. n. 22. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 3. Laym.
 c. 8. n. 72. Palao §. 25. n. 3. pr. Barbof. in
 Extrav. cit. n. 5. Vallenf. hic §. 4. n. 10.
 Zæf. n. 103. § 107. Engl. n. 36. Pirhing n.
 164. Schambog. n. 82. König n. 24. Reiffen-
 stuel n. 264. Et hoc adeo verum est,
 ut possessor talis Beneficij, etiam per vim
 spoliatus, non restituitur; quia non habet
 in illo titulum etiam coloratum, qui desidera-
 tur ad restitutionem in Beneficialibus juxta
 Regulam c. constitutus 1. de eo, qui mittitur
 &c. Gonzal. in c. 12. b. tit. n. 6. Neque
 etiam defenditur Regulâ de trienniali possessio-
 re, cum in eadem expressè exceptus sit, ibi,
 absque Simoniaci ingressu. Magnif. P. Schmier
 p. 2. de Delict. c. 1. n. 131. Proceditque
 hoc 1. etiam in Electione ad Beneficium vel
 Prælaturam unus tantum Votum dedisset Si-
 moniacè, majori parte eligente absque Si-
 monia, ut rectè notant Joann. Andr. in c.
 nobis 24. b. tit. n. 1. Anchoran. ibid. not. 2.
 Garc. p. 8. c. 1. n. 10. Laym. c. 8. n. 22. concl.
 8. Barbof. in c. nobis cit. n. 2. Fagnan. n. 3. 4.
 § 16. Wagnereck in c. 27. not. 1. Mathæuce.
 Offic. Eccl. c. 50. n. 4. § 5. Vallenf. hic §. 4.
 n. 11. §. sic quoque, Honor. n. 29. Reiffenst.
 n. 137. & decidit Rota apud Farin. decis. 22.
 Idem dicendum de Præsentatione, si hæc
 fiat à pluribus jure Communitatis, vel Col-
 legij. Secus, si illa fiat ab ipsis, ut singuli
 sunt; cum enim tunc tot sint Præsentatio-
 nes, quot Patroni, una Præsentatio Simo-
 niacè facta non inficit aliam, nec influit in
 illam. Barbof. Fagn. Wagn. Vall. Honor.
 R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

Reiffenstuel. l. cit. Procedit 2. etiam si Simo-
 niam non ipse promotor, sed ipso ignorante
 parentes ejus, cognati, amici &c. commissif-
 sent, nisi hoc factum fuisset in fraudem, &
 ad præsentatum &c. reddendum inhabilem
 ad Beneficium, tunc enim sustinetur provi-
 sio, ne perverforum hominum malitijs, quam
 innocentium meritis plus tribuatur. Less. c.
 35. n. 143. Suar. c. 57. n. 33. Laym. n. 73.
 Palao n. 2. Vivian. in c. 27. §. nisi, Gon-
 zal. in c. 12. n. 3. Vallenf. n. 10. § 13. Zæf.
 n. 106. Honor. n. 19. post med. Pirhing à n.
 95. Schambog. n. 84. § 88. König n. 24.
 Wiestner n. 91. Reiffenstuel à n. 274. &
 patet ex c. insinuatione 26. b. tit. c. nobis 27.
 eod. & Extrav. cit. §. Electiones. Idem
 à fortiori dicendum de eo, qui scivit ab alio
 datum iri pecuniam, & non in fraudem ip-
 sius: ubi tamen est distinguendum; nam si
 ille ante collationem expressè contradicat,
 non vitatur, sed valide est collatio Bene-
 ficij, etsi alter, ipso contradicente, & igno-
 rante, in Simonia pergat, eaque mediante
 Beneficium revera obtineatur c. sicut 33. b.
 tit. Secus est, si non contradixit, vel
 contradixit quidem, sed postquam scivit,
 quòd alter, non obstante contradictione,
 & protestatione sua, nihilominus in Simo-
 nia pergeret, Beneficium mediante Simonia
 obtinuit, ut colligitur ex c. sicut cit. ubi tan-
 tum excusatur à pœna nullitatis ille, qui post
 contradictionem ignorat, Beneficium ab alio
 Simoniacè pro se obtineri: conf. ille, qui
 scit, non excusatur hoc ipso, quòd sciat,
 Beneficium Simoniacè esse obtentum, et ta-
 men illud acceperat, cum sic acceptando vi-
 deatur in re approbare Simoniam, & con-
 sentire in illam, non obstante sua protesta-
 tione, quæ contraria facta est. Less. c. 35. n.
 143. Suar. n. 29. Pirhing n. 103. Schamb. n.
 88. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1.
 n. 238. Similiter recessisse à protestatione
 sua censetur ille, qui ante obtentum Bene-
 ficium refundit pecuniam ei, qui solvit, ut ha-
 betur c. sicut cit. Si post obtentum Bene-
 ficium refundat, Simoniam quidem & ipse
 committit (in hoc faciat præcisè ex amicitia,
 & ne alter damnum suâ causâ patiat; nam
 hoc casu non peccare refundentem docent
 Less. c. 35. cit. n. 144. Gonzal. in c. 12.
 b. tit. n. 3. fin. Vallenf. §. 4. n. 13. Zæf. n.
 106.) non tamen videtur incurrere pœnam
 irritationis ipso facto; conf. usque ad sen-
 tentiam privationis retinere Beneficium po-
 terit, ut volunt Vall. Pirh. l. cit. Neque
 obstat, quòd rati habitio retrotrahatur, &
 æquiparetur mandato Reg. 10. in 6. quia id
 intelligendum est in ijs, quæ pendent à con-
 sensu ratificantis, non autem quæ antea pla-
 nè, & absolute peracta sunt.

3. Sic promotus restituere tenetur
 fructus, ex Beneficio ita obtento compara-
 tos. Suar. c. 57. n. 25. Laym. c. 8. n. 72.
 Barbof. in Extrav. cum detestabile 2. b. tit.
 n. 5.

n. 5. Matthæucc. *Offic. Eccl. c. 50. n. 15.* Zœf. *hic n. 103.* Pirhing. *n. 164.* König. *n. 24.* Reiffenstuel *n. 288.* Magnif. P. Schmier *p. 2. de Delict. c. 1. n. 239.* & statutum est *Extrav. cit. §. per Electiones.* ubi tamen est distinguendum, an Simonia commissa sit ab ipso beneficiario, an ab alio, & si ab alio, an ipso sciente, & contradicente, an verò contra; nam si ab ipso Beneficiario commissa est Simonia, vel ab alio ipso sciente, & non contradicente, fructus non facit suos, sed restituere illos tenetur, cum bonam fidem, & titulum, in quo jus percipiendi fructus Beneficiales radicatur, non habeat. *Proceditque hoc* non tantum quoad fructus extantes, sed etiam quoad consumptos: imò tali casu restitui debent etiam fructus, qui percipi potuissent à quolibet possessore; quia cum prædonis loco habeatur, semper dicitur esse in mora, & ad omnia damna tenetur. Gonzal. *in c. 12. b. tit. n. 6.* Si verò Simonia commissa sit ab alio, Beneficiario ignorante, fructus quidem, quamdiu manet in bona fide, ut alius bonæ fidei possessor, lucratur; sed quia collatio est invalida secundum dicta *n. præc. v. procedit 2.* sublata ignorantia, si qui extant, restitui debent, cum dominium illorum possessor tantum revocabile nactus sit, ut dictum est *Libr. 2. Tit. 13. n. 49.* Quod si tamen cum bona fide per triennium in pacifica possessione perfliterit, defenditur Regulâ de triennali, adeo, ut triennio illo elapso nec fructus, nec Beneficium restituere obstringatur. Less. *c. 35. n. 140. §. quarto.* Garc. *p. 8. de Benef. c. 1. n. 15.* Suar. *c. 57. n. 36.* Palao *p. 25. n. 3.* Antonell. *de Regim. Eccl. l. 6. c. 18. n. 6.* Gonzal. *n. 6. cit. P. Friderich tr. de Simon. c. 5. n. 213.* Magnif. P. Schmier *p. 2. de Delict. c. 1. n. 241.*

26^h 4. Simoniacè recipiens Beneficium ad idem obtinendum pro ea vice inhabilis redditur. Suar. *c. 58. n. 9.* Garc. *p. 8. de Benef. c. 1. n. 56.* Less. *c. 35. n. 139.* Engl *hic n. 36.* Pirhing *n. 170.* Reiffenstuel *n. 266.* & constat ex *c. si alicujus 59. de elect. c. nobis 27. b. tit. & Bullâ s. Pij V. incipit Cùm primum.* In qua inhabilitate, si Beneficium quodcumque scienter, vel duplex etiam ignoranter Simoniacè obtentum sit, solus Papa, si verò ignoranter obtentum ita sit Beneficium simplex, post liberam ejus resignationem dispensare etiam Episcopus potest. Laym. *l. 4. tr. 10. c. 8. n. 73.* Palao *tr. 17. D. 3. p. 28. n. 3.* Barbol. *in c. 22. n. 1. §. 3.* Gonzal. *in c. 26. n. 3.* Vallens. *hic §. 4. n. 11.* Honor. *n. 19. circ. med.* Pirhing *n. 173.* Wiestner *n. 91.* Reiffenstuel *n. 336. §. seqq.* Quod saltem verum est in casu, quo Electio, vel Collatio Beneficij per sententiam fuit reprobata, vel irrita declarata; nam si per sententiam in foro externo reprobata non fuit talis Beneficij provisio, etiam pro illa vice dispensare poterit Episcopus, ut quis Dignitatem quoque, aut Beneficium Curatum per Simoniam

alterius bona fide obtentum retinere, vel potius de novo acquirere valeat, si prius illud resignet. Palao *l. cit. n. 4.* Vall. *n. 11. §. quod si.* Reiffenstuel *n. 337.* Imò si ignorantia fuerit inculcata, juxta eundem Vallens. *l. cit.* neque opus est dispensatione Episcopi, cum nulla subsit culpa, ob quam ea inhabilitas induci debeat.

5. Juxta aliquos sic recipiens Beneficium privatur etiam Beneficij alijs antea legitime obtentis: quod desumunt ex *c. inquisitionis 21. de accus.* ubi *in pr.* Simonia hujusmodi retentionem Beneficij, etiam post peractam pœnitentiam, dicitur impedire, *Sed dicendum*, iisdem privari quidem à Judice per sententiam condemnatoriam posse, non tamen privatum esse ipso jure, & facto, cum hoc nec in *c. cit.* nec in alijs Juribus exprimitur. Felin. *in c. insinuatum 13. b. tit. pr. Navar. conf. 92. de Simon.* Ugolin. *tab. 4. de Simon. c. 6. §. 6. n. 3.* Suar. *l. 4. c. 58. n. 6.* Laym. *c. 8. n. 74.* Palao *D. 3. p. 25. n. 4.* Gonzal. *in c. 12. n. 4.* Zœf. *hic n. 112.* Honor. *n. 23.* Pirhing *n. 169.* König *n. 24.* Wiestner *n. 94.* Reiffenstuel *n. 269.* Fridrich *n. 210.* Ex quo sequitur, etiam casu, quo quis privatus est per sententiam Beneficio legitime antea obtento, sic privatum non hoc ipso privatum censerit fructibus, quos ante sententiam ex eo percepit, nisi etiam horum privatio in ipsa sententia contineatur; quia aliud est privari Beneficij, aliud fructibus, ac idcirco pœna una non involvit alteram. Suar. *n. 8.* Palao *n. 5.* Pari ratione si is, qui legitime electus, aut presentatus est, per Simoniam obtinet Confirmationem, aut Institutionem, non eo ipso irrita redditur Electio, aut presentatio. Less. *n. 138.* Suar. *n. 7.* Palao *n. 6.* & colligitur ex *c. si electionem 39. de Elect. in 6.* juxta quod si Confirmatio propter defectum solemnitatis, aut potestatis in confirmante est irrita, non propter hoc præcedens Electio (si aliâ sit Canonica) intelligitur infirmari.

Dub. 5. quæ pœnæ incurrantur per Simoniam Confidentialem? 2^a. per hanc incurritur 1. Excommunicatio reservata Papæ, lata in quoscunque, qui eam committunt sive dando, sive recipiendo. 2. Interdictum ab ingressu Ecclesiæ, latum in Episcopos, aliisque superiores Prælatos. 3. nullitas resignationis, & collationis per eam factæ. 4. privatio omnium Beneficiorum, & Pensionum prius obtentorum, 5. inhabilitas ad idem, & alia Beneficia obtinenda. 6. denique Beneficium ita Simoniacè resignatum reservatur Sedi Apostolicæ, ut ab Ordinario collatore conferri nequeat, & fructus illius malè percepti applicantur Camera Apostolicæ. Ita decrevit Pius IV. *Const. incipit Romanum editâ 17. Calend. Nov. 1564.* & S. Pius V. *Const. incipit Intolerabilis Calend. Jun. 1569.* Videatur Suar. *l. 4. de Simon. c. 43. n. 13.* Less. *l. 2. de Just. c. 38. n.*

35. n. 147. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 76. & 77. Palao tr. 17. D. 3. p. 25. n. 8. Wagnereckin Extrav. 2. b. tit. noi. 5. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 43. Vallens. hic §. 4. n. 15. Zoel. n. 125. Engl. n. 37. Pirhing n. 115. König n. 27. Wiestner n. 95. Reiffenstuel n. 284. P. Friderich n. 206. Magnif. P. Schmier p. 2. de Simon. c. 1. n. 242. & seqq.

171 Circa pœnas istas notandum 1. eas incurri ipso facto. Privatio tamen Pensionum, & Beneficiorum, quæ Beneficiari ante Simoniam commissam jam habuerunt, requirit sententiam criminis declaratoriam juxta communem DD. teste P. Friderich l. cit. quia pœna, quæ quis privatur jure jam quæsito, & re jam possessa, non debetur ante sententiam, tamen Lex dicat eum esse privatum ipso jure, aut facto, ut docet Glossa communiter recepta in can. fraternitas 11. caus. 12. q. 2. Similiter sententiam declaratoriam requirit inhabilitas ad reliqua Beneficia juxta communem usum teste eodem P. Friderich l. cit.

172 Not. 2. ut incurrantur pœna ista, necessarium quidem est, ut Simonia sit impleta opere, dato, & accepto Beneficio in confidentiam, non tamen requiritur, ut ex utraque parte sit completa, ita, ut accipiens vicissim suam promissionem impleverit, & pensionem solverit; nam nihilominus ab utroque incurrantur prædictæ pœnæ, eo ipso, quod Beneficium ab uno sit datum, & ab altero acceptum, ut habetur in prædictis Bullis, & notat Suar. c. 43. n. 14. Laym. n. 78. Palao n. 8. v. deinde, Zoel. hic n. 125. Pirhing. n. 115. v. porro, Friderich l. cit. Hinc Navarr. Man. c. 23. n. 110. v. secundò nota, ait Simoniam Confidentia esse pejorem omni alia, videlicet quoad pœnas; quia nimirum continet innumeras fraudes, cum magis latenter, quam alia committatur, & speciem habeat Successionis hæreditariæ. Excipiuntur Mediatores Simoniaci; nam hi non incurunt Excommunicationem etiam in Simonia Confidentiali, donec illa ab utraque parte tam accipientis, quam dantis completa sit. Ratio est, quia de illis non loquitur Bulla Pij IV. & Pij V. sed illi incurunt Excommunicationem Pauli II. in Extrav. 2. b. tit. quæ non incurritur, nisi per Simoniam realem utrinque completam, ut contra Navarrum notavit Suar. l. cit. n. 15. Palao n. 8. fin. Zoel. Pirhing l. cit.

173 Not. 3. Pœnam ex allatis n. 270. ultimam, quæ Beneficia Simoniacè resignata reservantur Sedi Apostolicæ, in Germania vix habere locum, propter Concordata Germaniæ, ubi §. de cæteris promittit Pontifex, se extra menses Papales per nullam aliam reservationem, aut dispositionem, Concordatis non comprehensam, Ordinariorum liberam collationem velle impedire. König hic n. 27. & dictum est Libr. 3. Tit. 5. n. 245. Et quamvis, ut Libr. 3. Tit.

5. n. 271. dictum est, Summus Pontifex iisdem Concordatis de plenitudine potestatis suæ, justa causa hoc exigente, derogare possit, tamen, ut ibidem n. seq. addidi, nunquam censetur per quantumcunque etiam generales, & amplas clausulas iisdem derogare velle, nisi expressam, & specificam eorum mentionem fecerit, hujusmodi autem mentionem in prædictis suis Bullis non fecerunt Pius IV. & S. Pius V. ergo &c.

Dub. 6. an recensitæ hæctenus pœna¹⁷⁴ incurrantur etiam ab illis, qui propria auctoritate permutant Beneficia, ac universim, quando non committitur Simonia contra Jus naturale, sed tantum contra Ecclesiasticum? Negant quidam RR. secuti Petr. Navar. l. 2. de restit. c. 2. n. 436. & Arragon. 2. 2. q. 100. art. 6. dub. penult. ubi malè allegat Mart. Navar. Cassador. & Covar. Rationem dant, tum quia Canones, quibus pœnæ illæ statuuntur, explicari possunt, tanquam in materia odiosa, de sola Simonia Juris naturalis, utpote quæ secundum quosdam, quos n. 246. retuli, sola propriè dicta Simonia est; tum quia Jura, permutationem prohibentia, mentionem non faciunt pœnæ ipso facto incurrendæ.

Sed communiùs, & longè probabiliùs DD. affirmant, Ratio est, quia SS. Canones, dum detestantur, & puniunt Simoniam, in discriminatim de ea loquuntur, imò apertè comprehendunt etiam eam, quæ est Juris solum Ecclesiastici, ut patet ex c. quæsitum 5. & c. cum olim 7. de rer. permutat. 1. de hoc 11. de Simon. multisque alijs caus. 1. q. 3. & cit. Extrav. 2. b. tit. feruntur dictæ pœnæ in eos, qui quomodolibet dando, vel recipiendo Simoniam commiserint, quique fecerint quasvis dispositiones, quas Simoniacæ contigerit labe fieri, atqui certum est ex cit. Juribus, pacta circa Beneficia, propria auctoritate inita, tamen tantum contra Legem Ecclesiasticam, damnari ut continentia labem Simonia; & certum iterum est, Simoniam, quæ committitur dando pecuniam pro Beneficio Ecclesiastico reputari in Jure veram Simoniam, quamvis, ut n. 223. ostendi, sub opinione sit, an non contraria sit Juri tantum Ecclesiastico. ergo &c.

Ex quo cadit Ratio dubitandi allata in¹⁷⁶ contrarium; dicendum enim, etsi fortè Simonia contra Jus Ecclesiasticum sit non verè, & propriè dicta Simonia quoad culpam, ita tamen vocari, quod subjiciatur pœnis verè Simonia; quæ est responsio Durandi apud P. Friderich tr. de Simon. c. 5. n. 211. fin.

Dub. 7. an aliqua pœna ipso facto in¹⁷⁷ currat per Simoniam, commissam in alijs materijs, extra Beneficia, Ordines Ecclesiasticos, & ingressum in Religionem? R. negativè. Ita Sylv. V. Simonia q. 10. Navar. Man. c. 23. n. 111. v. sextò, & septimò, L. ff. l. 2. de Just. c. 35. n. 130. Suar. l. 4. de Simon.

c. 55. n. 5. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 69. Palao tr. 17. D. 3. p. 21. n. 2. Vallens, hic §. 4. n. 2. Engl n. 35. Pirhing n. 154. Schambog. n. 116. Wiestner n. 85. Reiffenstuel n. 229. & teste Suar. l. cit. aliorum communis. Ratio est, quia nullo Jure expressæ sunt aliquæ pœnæ, nisi in tribus relatis materijs.

278 Ex quo sequitur 1. etiam in administratione, & susceptione Sacramentorum, Benedictionibus, Consecrationibus, vendendis, vel emendis Pensionibus, conferendis Vicarijs temporalibus &c. ut à n. 155, dictum est, Simonia committi possit, non tamen ipso facto, aut Jure incurri aliquam vel Excommunicationem, vel Suspensionem, vel Interdictum, vel aliam pœnam.

279 Sequitur 2. validam esse Simoniacam collationem Sacramentorum, Consecrationem Ecclesiæ, vel Calicis, actus Jurisdictionis Ecclesiasticæ extra provisiones Beneficiorum, Professionem Religiosam, acquisitionem Officiorum Ecclesiasticorum merè temporalium, Juris Patronatûs, aliarumque rerum, ac Jurium spiritualium, exceptis Beneficijs, & actionibus Jurisdictionis, Administrationis Sacræ, ac Juris Ecclesiastici, ad conferendum Beneficium, vel Officium Ecclesiasticum ordinatis, ut fusè explicat, & probat Suar. c. 57. n. 2. & seqq.

280 Sequitur 3. non esse obligationem in conscientia ad ea dimittenda, donec per sententiam condemnatoriam in pœnam commissæ Simonix quispiam ipsam priveretur. Neque obstat, quòd Contractus Simoniacus sit nullus; conf. jus nullum tribuere possit ad retinendum id, quòd per eum acceptum est; nam hoc, ut mox dicetur, intelligendum est, quantum ex vi ipsius Contractûs, non verò, quantum est ex vi traditionis liberè factæ ab eo, qui jus transferendi habet, & acceptionis ex parte alterius animo rem habendi ut suam, nisi Jus humanum resistat.

281 Dixi ipso Jure & facto; nam per sententiam infligendæ statuuntur varix can. reperiuntur 7. can. si quis 8. & seqq. caus. 1. q. 1. c. si quis 6. c. de hoc 11. c. veniens 19. h. tit.

Neque obstat, quòd Extrav. cum de restabile 2. h. tit. Paulus II. postquam renovavit Censuras omnes, & pœnas, Juribus antiquioribus latas, addiderit, Quas ipso facto eos incurrere volumus; nam id intelligendum est de Beneficijs, & Officijs Ecclesiasticis, de quibus ibi sermonem præmisit Pontifex. Certè, si ex illis verbis Censuræ, quæ Jure antiquo erant ferendæ sententiæ, nunc essent ipso Jure latæ, ut cum Garcia optimè advertit Palao p. 21. cit. n. 3. & respondeo, etiam pœnæ depositionis, & privationis Beneficiorum essent nunc ipso Jure latæ, si quidem Extrav. cit. de omnibus locuta est: hoc autem nullus est ausus affirmare. ergo &c.

282 Queritur 2. an, & quomodo restituenda sint illa, quæ accepta sunt Simonia-

cè? Videntur indiscriminatim restituenda omnia, ex ratione; quia, ut c. fin. de pænis Gregorius IX, statuit, pactiones, & conventiones, super rebus spiritualibus initæ, nullius penitus momenti sunt, atqui pacta, & conventiones, quæ nullius penitus momenti sunt, vim non habent transferendi mercem, & pretium à dante, vel promittente in accipientem, & promissarium; quia quoties actus ob Legis prohibitionem nullus est, ex eo adeo nihil transit, ut recipiens neque Exceptionis ope defendatur arg. c. illud 2. de Jur. Patron. & l. non dubium 5. C. de LL. Farin. Fragment. V. Lex num. 176. Barbos. axiom. V. nullum n. 5. Wiestner hic n. 96. ergo &c.

Sed distinguendum est inter materias, circa quas Simonia contingit; nam si committatur in materia Beneficiali, datum, & acceptum ante orpnem sententiam Judicis in foro conscientix restituendum est, non quidem Jure naturali, ut voluerunt Adrian. Quodl. 9. art. 3. lit. D. & Armacan. l. 10. qq. Armeniac. c. 23, sed Ecclesiastico, ut cum communi tradunt Navarr. Man. c. 23. à n. 103. Covar. Reg. peccatum p. 2. c. 8. Less. l. 2. de Jus. c. 35. n. 166. Suar. l. 4. de simon. c. 60. n. 3. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 83. Pirhing hic n. 181. & 185, & constat ex c. de hoc 11. h. tit. Ratio est, quia Jus tam Beneficium, quàm pretium accipientem impedit, quò minus dominium accepti acquirere possit; idque in pœnam tam gravis delicti.

Si verò committatur Simonia in alia materia extra Beneficiale, altera distinctio est adhibenda, & differentia facienda inter mercem, seu rem spiritualem, & pretium Simoniacum. Nam Merx Simoniaça obligationi restitutionis non est obnoxia, ut ex unanimi ferè DD. calculo advertunt, Less. c. 35. cit. num. 168. Suar. c. 59. an. 28. Bonacin. de Simon. q. 7. Laym. c. 8. n. 86. Palao p. 26. n. 1. & 4. Pirhing n. 185. Schambog. n. 124. Wiestner n. 97. Reiffenstuel n. 286. idque 1. quia nullo Jure obligatio ista imposita est 2. quia obligatio restituendi solùm oritur ex violatione Justitiæ. atqui per Simoniam plerumque solùm contra Religionem, non autem contra Justitiam peccatur, ut dictum est supra n. 8. 3. quia ut valida sit rei spiritualis translatio, Jure Divino plus non requiritur, quàm potestas transferendi illam in conferente, & capacitas in recipiente, talis adest in utroque respectu Mercis Simoniaçe, nisi aliunde in altero sit defectus aliquis. igitur valebit translatio Jure Divino. si Divino, etiam positivo humano; neque enim isto irritatæ reperiuntur, nisi ferè solæ provisiones Beneficiales Simoniaçe.

Neque dicas: qui dedit rem spiritua- lem, non voluit eam aliter dare, nisi ut ipse acquireret pecuniam. ergo si hæc causa non habuit effectum, nec datio rei spiritualis valida erit.

erit. *Tr. Ant. N. Conf.* quia velle dare rem spirituales non aliter, quam pro pecunia involvit injustam, & turpem conditionem, & sic pro non adjecta habetur, ita, ut datio rei spiritualis, ea non obstante, valeat, & sic accipiens eam retinere valeat. Schambog. n. 125. Excipiunt quidem nonnulli Pensiones spirituales, quarum collationem Simoniacè factam invalidam, ac proinde illas dimittendas esse contendunt. Sed cum Jura allegata loquantur solum de Beneficijs, non sunt extendenda ad Pensiones, utpote odiosa, quia in materia pœnali, ut bene advertit P. Friderich de Simon. c. 5. n. 220.

386 Quoad Pretium Simoniacum tertia utendum est distinctione, & videndum, an Simoniacè solum, an etiam injustè receptum sit. Si primum, non datur obligatio illud restituendi ante sententiam Judicis condemnatoriam, nisi pretium excedat æstimationem commodi temporalis, quod cum re spirituali in alterum transiatum est, ut rectè Less. c. 55. n. 160. Suar. c. 59. n. 35. Palao p. 26. n. 7. Laym. c. 2. n. 82. Zoef. n. 119. Pirhing. n. 177. Schambog. n. 116. Wiestner n. 104. Reiffenstuel n. 302. Friderich n. 222.

387 Ex quo sequitur 1. ad restitutionem pretij accepti non obligari, qui vendidit vasa sacra, Chusna, vel Oleum sacrum, si quod accepit, non excedat valorem illius materiae, quamvis teneatur restituere, siquid accepit ratione consecrationis, vel benedictionis, quæ pretio æstimari non potest. Suar. c. 59. cit. n. 42. Pirhing. n. 178. Ratio est, quia hujusmodi res per consecrationem pretium suum non amittunt: & hinc, qui pro illis juxta æstimationem materiae pretium dat, vel Simoniam omnino nullam committit, vel non committit saltem Simoniam juris Divini, & naturalis.

388 Sequitur 2. ad restitutionem pretij accepti pariter non obligari, qui alteri contra SS. Canones vendidit Officium temporale Ecclesie v. g. Custodis, Oeconomi, vel Syndici. Suar. n. 36. Laym. n. 82. Pirhing n. 178. cit. quia etsi committat Simoniam, non tamen committit injustitiam; cum dando tale Officium se privet commodo temporalis. Ex eadem ratione ad pretij restitutionem, jure solum naturali spectato, non obligatur etiam is, qui Beneficium suum vendit alteri. Less. n. 158. Suar. n. 87. Laym. n. 82. assert. 2. Pirhing. l. cit. Neque obstat, quod Beneficiarius non sit dominus Beneficij; quia, ut rectè advertit Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 257. non transfert dominium Beneficij, sed instar Usufructuarij commodum rei Beneficiarie, in quo etsi committat Simoniam Juris etiam, Divini, ut dictum est n. 224, non tamen peccat contra Justitiam.

389 Sequitur 3. Similiter ad restitutionem non teneri Monasterium, si accepit pecuniam pro admissione alicujus ad Religionem. Less. c. 33. dub. 30. circ. fin. Suar. n. 410. Palao n.

6. Laym. & Pirhing. l. cit. & sumitur ex Extrav. sanè 1. h. tit. ubi Papa concedit, quod Simoniacè accepta in ingressu Religionis retineri possint, dummodo non in privatum Abbatis, vel Abbatissæ, vel alterius, sed in communem usum convertantur. Possuntque, ut notat P. Reiffenstuel hic n. 298. favore hujus Extrav. uti etiam Regulares Monasterij opulenti; quia licet isti, etiam quando pro sustentatione honesta tantum aliquid ab ingredientibus exigant, Simoniam juxta plerosque DD. Juris Ecclesiastici saltem committant, tamen quia Papa concedit, ut hujusmodi Simoniacè accepta communi Monasterij usui tanquam piæ causæ remanere, & applicari valeant, à restitutione sic applicatorum excusabuntur. Ratio est, quia licet admissio sit actus spiritualis, ideoque sine Simonia accipi pretium nequeat, quia tamen annexum habet onus temporale sustentandi personam, quod est pretio æstimabile, ideo pecuniæ acceptio, modò non excedat æstimationem oneris temporalis, sive alimentorum, Justitiæ non repugnabit.

Sequitur 4. siquis Castrum, cui an nexum est Jus Patronatus, carius vendat ratione Juris illius, ob temporale commodum, quod afferre solet tale Jus, & quo se privat in gratiam alterius, v. g. ob honorem humanum, qui est pretio æstimabilis, eum posse retinere pretium acceptum, donec per sententiam restituere compellatur; quia licet venditio illa sit Simoniacæ, eò quod honor ille sit annexus Juri spirituali, in eòque fundatus, non tamen est injusta. Suar. n. 42. Laym. Pirhing. l. cit. Idemque est, siquis vendat Imaginem miraculosam, ex qua lucrum percipiebat, vel aliam rem spiritualem, seu sacram, ex qua voluptatem hauriebat, aut aliam commoditatem ex usu, & possessione talis rei. Suar. Pirh. l. cit.

Sequitur 5. siquis pro functione spirituali v. g. Sacrificio Missæ, ad quam ex officio, & Justitia non tenebatur, accipiat temporale aliquid, non tanquam pretium spiritualis functionis, sed tanquam stipendium, quod omni laboranti in gratiam alterius est Jure naturæ debitum, non tamen teneri illum ad restitutionem, nisi Post condemnationem Judicis, siquid acceptum fuit titulo sustentationis contra prohibitionem Legis Ecclesiasticæ. Laym. n. 81. Pirhing n. 176. Imò etiamsi accepisset tanquam pretium spiritualis functionis, si tamen pretium acceptum non excedat justum stipendium, ipsi ad sustentationem pro actione illa temporali debitum, non tenetur ad restitutionem, quia licet Simoniam commiserit accipiendo pretium pro re spirituali, non tamen commisit ullam Injustitiam: ideoque mutata intentione potest retinere tanquam stipendium, quod prius acceperat tanquam pretium. Suar. n. 16. Laym. n. 85. Palao n. 7. Pirhing n. 176. Wiestner n. 103.

Ratio est quia non tam acceptione, quam accipiendi modo, seu prava intentione peccatum est igitur si hæc deponatur, aut mutetur, id per modum stipendij iustè, honestèque retinebitur.

292^r Contrà obligabitur ad restituendum pretium ante omnem sententiam, quando acceptio repugnat Iustitiæ commutativa, Less. c. 35. n. 162. Suar. c. 59. n. 11. Laym. c. 8. n. 79. Gonzal. in c. fin. n. 3. Zoesl. hic n. 116. Pirhing n. 175. Schambog. n. 118. Reiffenstuel n. 292. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 253. Ratio est, quia exploratum est, ex violatione Iustitiæ commutativæ obligationem restituendi exurgere. Atque hinc.

293^r Sequitur 1. ad restitutionem teneri eum, qui pretium accepit pro re merè spirituali, & quæ nullum commodum temporale affert. Less. n. 162. Suar. n. 11. Laym. n. 79. Wiest. n. 101. Ratio est, quia tales res non sunt pretio aestimabiles, aut vendibiles, sed qui vendit pro pretio rem, cuius nullum est pretium, contra Iustitiam peccat, nec pretium pro ea receptum licitè retinet, ergo &c.

294^r Sequitur 2. Similiter ad restitutionem teneri, qui pretium accepit pro re temporali etiam tali, quæ commodum temporale affert, si ea ex Iustitia e. g. ex officio Parochiali à Parocho debeat; quia contra Iustitiam peccat, qui recipit pretium pro re, quam ex Iustitia aliunde debet, Suar. n. 12. Pirhing n. 176. coroll. 2. Wiest. n. 102.

295^r Sequitur 3. ex eodem capite ad restitutionem pretij accepti teneri Episcopum, vel alium Ecclesiæ Prælatum, si vendat Beneficia, vel Officia Ecclesiastica, quorum collatio ad ipsum pretinet ratione muneris sui, qui non est illorum Dominus, sed Dispensator à DEO constitutus, quæ gratis debet dispensare ex officio suo, adeoque peccat contra Iustitiam, si pro tali collatione pretium accipiat. Suar. n. 13. Laym. n. 81. Pirhing coroll. 3. quamvis contrarium teneat Less. n. 161.

296^r Ex quo patet Responsio ad Rationem dubitandi n. 282. allatam; dicendum enim, dispositionem c. fin. cit. restringendam ad materiam Beneficialem. Si verò contendas, extendendam etiam ad cætera spiritualia, non renuo, sed cum distinctione dico, hujusmodi Pactiones esse irritas, antequam compleantur traditione mercis, & pretij; non enim ita pacificentes obligantur ad complendum Pactum à se initum, cum complere illud sine peccato non possint: si tamen pro re temporali rei spiritualis traditio, & ejus acceptio facta sit, istam subsistere, & acceptam rem spiritualement retineri licitè posse; habere enim se res hæc, sicut se habet in pacto, quo quis pro pecunia conducit Sicarium, aut usum corporis sibi emit à meretrice, ubi datur obligatio non implendi pactum per eadem, & fornicationem; si tamen hæc facta

sint, exurgit obligatio in altero pacifcente ad solvendum prenum, & postquam illud solutum est, dominium soluti ab accipiente acquiritur, donec per sententiam Judicis auferatur.

Dub. 1. cui facienda sit restitutio pretij Simoniaci? R. seclusa speciali Lege Ecclesiastica, & ante sententiam Judicis, illud Ecclesiæ, vel pauperibus addicentis, facienda est ei, à quo acceptum est can. fin. caus. 14. q. 5. Sor. l. 9. de Just. q. 8. art. 1. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 170. Suar. l. 4. de Simon. c. 59. n. 23. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 79. & 81. Zoesl. hic n. 117. Pirhing n. 179. Schambog. n. 122. Wiest. n. 102. Ratio est, quia per se, & Lege, vel Superiore alud non statuentem, ratione injustæ acceptionis restitutio facienda est læso. atqui in casu dato læsus est, qui pretium dedit, ergo &c. Et hinc, si is, qui Simoniacè dedit, gratuito remittat pretium, ille, qui id accepit, licitè istud retinet, donec in criminis poenam Ecclesiæ, vel pauperibus illud applicare per Sententiam jubeatur. Wiest. l. cit.

Neque obstat 1. quòd dans pecuniam, pro re spirituali, voluntariè dederit, adeoque habuerit voluntatem verè dandi, & transferendi dominium in alterum, siq. de injuria non possit conquiri. Nam quod ille dedit, non voluit donare sed dare, quantum Iustitia permetteret, nec plus voluit à se abdicare, quam ex Iustitia deberet, at verò pretium illud non fuit ex Iustitia debitum, nec justè exigi poterat: & ideo voluntas illa dandi non habuit effectum, nec transtulit dominium rei datæ in accipientem; nam quando causa dandi non subsistit, nec ipsa datio subsistit. Suar. n. 26. Laym. n. 5. Zoesl. n. 117. Pirhing n. 180. Schambog. n. 123.

Non obstat 2. quòd quando pecunia, data est exturpi causa, tenente se ex parte utriusque tam dantis, quam accipientis, ea non fit restituenda danti; quia non est dignus, ut ipsi restitutio fiat l. ut puta 2. l. ubi 3. & l. si ob turpem causam 8. ff. & l. cum te 2. c. de condit. ob turp. causi. Nam ex hoc solum, sequitur, quòd emptor rei spiritualis mereatur privari pretio dato, in poenam sui delicti, & per sententiam Judicis.

Non obstat 3. quòd accipiens rem spiritualement pro pecunia non teneatur illam restituere danti, ergo nec accipiens pecuniam tenebitur illam danti restituere. Respondeo enim Neg. Conf. nam accipiens rem spiritualement pro pecunia non peccat contra Iustitiam, peccat autem contra Iustitiam accipiens pecuniam pro re spirituali, quæ vel commodum temporale nullum affert, vel si affert, ex Iustitia debebatur.

Neque obstat 4. quòd quidedit rem spiritualement, non voluerit illam dare, nisi ob talem causam, ut acquireret dominium pecuniæ: ergo si hæc causa non habuit effectum, nec dano rei spiritualis valida fuit, R. Tr. Ant.

Ant. N. Conf. quia velle dare rem spiritua-
lem non aliter, nisi pro pecunia, involvit condi-
tionem turpem, & injustam, & ideo habetur
pro non adjecta, & datio rei spiritualis, non
obstante tali conditione, valet; conf. acci-
piens potest illam retinere. At verò accep-
tio pretij pro re spirituali, quæ commodum
temporale annexum non habet, aut aliunde
ex Justitia debetur, non valet, quia est
injusta, & turpiter, ac injustè petitum fuit
pretium; ideoque restitui istud debet. Quan-
do verò Jura dicunt: quòd donatio facta ob
certam causam, si causa illa non subsistat, non
teneat, id intelligi debet, quando causa est
honestà, & licita, vel saltem non injusta.
Suar. n. 30. Pirhing n. 180. fin.

302 Dub. 2. cui restituendum sit pretium
datum in collatione Beneficij Simoniaca? ex
Jure Ecclesiastico restituendum est Eccle-
siæ, in qua Beneficium situm est c. de hoc 11.
b. tit. vel si Superior ita velit, restitui potest
etiam pauperibus, ut notat S. Thom. 2. 2.
q. 108. art. 6. ad 3. Victoria Relect. de Simon. p.
2. n. 6. Covar. Reg. peccatum p. 2. S. 2. n. 6.
Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 171. Suar. l. 4. de
Simon. c. 60. n. 8. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n.
84. Palao tr. 17. D. 3. p. 26. n. 4. Pirhing
bic n. 182. Wiestner n. 100. Reiffensuel n.
295. Friderich n. 224. Magnif. P. Schmier
p. 2. de Delict. c. 1. n. 258.

303 Antequam tamen per sententiam ad
ita restituendum Ecclesiæ, vel pauperibus
condemnetur, restitui pretium potest illi, à
quo receptum est, prout sustinet Sor. l. 9. de
Just. q. 8. art. 1. S. de Simonia, & S. ad sex-
tum, Bannez 2. 2. q. 32. art. 7. dub. 2. Barth.
Medin. Summ. l. 1. c. 14. n. 21. Aravio p.
2. decij. D. 14. art. 6. n. 19. Less. c. 35. cit.
n. 171. Moya tr. 6. Miscell. D. 4. q. 6. S. 2.
n. 13. Pirhing n. 182. cit. Reiffensuel n.
296. Friderich n. 224. Schmier n. 259. Ra-
tio est, quia dans pretium non abdicavit à
se dominium, cum nulla alia ratione inten-
derit eo se abdicare, nisi quatenus in ven-
ditorem transferret. non transfert autem in
venditorem; quia incapax est, manet ergo
dominium pretij apud dantem: & licet
ob delictum mereatur hoc dominium ab
Ecclesiâ privari, non tamen aliter, quam
secutâ sententiâ, privatur, ut contingit in
alijs poenis Legalibus, quæ, ut amissum re-
tineri nequeat, Judicis sententiam petunt arg.
c. cum secundum 19. de Hæret. in 6.

304 Et ita intelligendum est c. de hoc 11.
b. tit. nam ex hoc solum inferitur, quòd ante
sententiam Judicis condemnatoriam in con-
scientia restitui debeat pecunia accepta, cum
ea sine gravi salutis periculo retineri non possit.
Neque obstat, quòd turpiter acceptum non sit
restituendum danti, cum in pari turpitudi-
nis causa melior sit conditio possidentis juxta
l. cum te 2. ff. de condit. ob. turp. caus. Nam
illa Regula, ut notat Pirhing n. 182, pro-
cedit solum in foro externo, in quo Judex
R. P. Schmalzgrueber L. V. T. 1.

in poenam delicti præcipit, ne restituatur pe-
cunia danti, quæ aliàs, spectato Jure natu-
rali, ipsi restitui deberet, cum accipiens non
habuerit justum titulum acquirendi sed inju-
stum.

Dub. 3. an Simonia mentalis obliget ad 305
restitutionem? Tres sunt Sententiæ. Pri-
ma negat, mentalem Simoniacum teneri re-
stituere. Ita Sylv. V. Simonia q. 20. dict. 1.
Garc. de Benef. p. 8. c. 1. n. 45. & alij apud
eum cit. quod probat ex c. fin. b. tit. ubi
Gregorius IX. respondet, eos, qui nullo
pacto dandi, vel recipiendi interveniente,
solo affectu animi, seu intentione præce-
dente, spiritualia sunt adepti, ad resignatio-
nem spiritualium, quæ sic adepti sunt, non te-
neri, sed sufficere, si per solam poenitentiam
satisfaciant suo Creatori.

Altera sententia, quam post Host. & 306
Abb. tenet Azor p. 3. l. 10. c. 20. q. 2. ait,
pecuniam acceptam per Simoniam menta-
lem, Jure Divino prohibitam, esse restituenda-
dam; quia est contra voluntatem Domini re-
cepta, & contra ipsam naturam: At verò
pecuniam acceptam per Simoniam, prohibi-
tam solo Jure Ecclesiastico, non esse resti-
tuendam; quia Jus Canonicum non præci-
pit, ut restituatur.

Tertia & probabilior Sententia cum
Suar. l. 4. de Simo. c. 59. n. 46. § 47. Gon-
zal. in c. fin. cit. n. 3. fin. Pirhing bic n. 190.
Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 261.
distinguit, an pretium Simoniacè acceptum
sit sine injustitia annexa, an verò cum inju-
stitia. Priore casu Simonia mentalis non ob-
ligat ad restitutionem pretij; quia tali casu
nec Jus naturale ad restituendum obligat,
utpote quo restituito imperatur solum ex
capite læsionis; nec Jus positivum Ecclesiæ,
utpote quod ultra obligationem naturalem
pretij restitutionem tantum imperat per mo-
dum poenæ, sufficere ergo hoc casu, si mu-
tetur intentio, & Simoniacè acceptum dein-
ceps retineatur sub justo titulo.

Posteriore casu dabitur obligatio resti- 307
tuendi, non quidem vi Juris Ecclesiastici, sed
ex Jure naturali. Ratio est, quia omnis
acceptio externa, quæ ex se injusta est, &
procedit ex intentione injusta, obligat ad re-
stitutionem. Unde quoad hoc inter Simo-
niam mentalem, & realem nullum erit discrimen;
sed in hoc solum una ab altera differet,
quòd Simoniacus mentalis non subja-
ceat poenis à Jure positivo statutis, quibus
subjacet is, qui commisit Simoniam realem.

Hinc quando c. fin. cit. dicitur, quòd 308
Simonia mentalis, quæ nullo pacto, sed so-
lo affectu animi præcedente committitur, ad
restitutionem non obliget, id limitandum
est, si non concurrat injustitia: talis con-
curreret in casu, quo quis recipit pecuniam,
vel aliam rem temporalem, probabiliter cre-
dens illam dari ut pretium rei Sacræ, seu spi-
ritualis, etsi nullum pactum interveniat, hu-
jus

jus Simoniacæ intentionis expressivum; nam hic injustitiam committit, quia nullum habet titulum justum retinendi pretium acceptum, & retinet rem alienam, cum per talem dationem non sit translatum dominium pretij, adeoque damnum infert alteri; & conf. ad restitutionem tenetur.

309 Quæritur 3, quid possit Dispensatio, vel consuetudo in materia Simoniæ? Duplex formari hic dubium potest, primò quoad culpam, deinde quoad pœnas.

ad culpam quod attinet, distinguendum est inter eam, quæ solum est Juris Ecclesiastici, & inter eam, quæ est Juris naturalis, & Divini. Quoad culpam, quæ committitur in Simonia prohibita Jure Ecclesiastico, tam dispensatio, quam consuetudo modò illa non inveniatur specialiter reprobata à Jure, locum habet, vel patet ex c. ad Apostolicam 42. de Simon. & ratione, quia Dispensatio, & consuetudo non reprobata à Jure prævalere possunt adversus quamcunque Legem Ecclesiasticam.

310 Circa hanc tamèn Dispensationem tria notanda sunt. 1. dispensari hoc casu potest à solo Pont. nam ejus est dispensare super Legibus humanis, qui eas posuit. 2. Dispensatione ista facit Pontifex, non ut, manente Simonia, absit culpa; quia Simonia ex conceptu suo significat rem malam: sed ut Emptio Venditio, quæ obligante Lege foret Simoniaca, illà sublata, talis non sit. 3. non solet Pontifex sic dispensare, ex eo, quòd id nec sibi sit necessarium, cum possit aliter providere sustentationi suæ, nec Ecclesiæ utile, cum non expediat res ejus fieri venales. Suar. l. 4. de Simon. c. 61, n. 1. & 2. Zoes. hic n. 130.

311 Quoad culpam, quæ committitur in Simonia prohibita Jure naturali, nec consuetudo, nec Dispensatio, etiam Apostolica, vim aliquam habet: idque verum simpliciter est de illa Simonia, in qua res intrinsecè spiritualis pro temporali venditur; nam ista vendi, & emi per Jus Divinum, & naturale prohibetur absolute. Jus autem naturale, & Divinum, quod absolute prohibitivum est, dispensationem, aut consuetudinem adversam non suffert. Pirhing hic n. 42. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 264.

312 Quoad illam Simoniam, in qua res extrinsecè spiritualis datur pro temporali, distinguendum est; nam dispensatione Apostolica aliquando cohonestari potest, non verò ulla consuetudine. Schmier n. 265. & trib. seqq. Et quidem quòd Dispensatione Apostolica cohonestari aliquando possit, patet ex eo, quia cum hujusmodi res ab intrinsecò temporales sint, & solum per connexionem, à Pont. factam, spiritualium naturam induerint, uti contingit in Beneficio, & Jure decimandi, non repugnabit, connexionem hanc dissolvi à Pontifice: quo facto, objectum illud, quod in sensu composito connexionis

terminabat prohibitionem Juris Divini, & Naturalis, in sensu diviso, & casu separationis eandem non amplius terminabit; sicque non amplius erit illicitum, pro eo, quod est temporale, pretium accipere, modò illud, quod spirituale censetur, conferatur gratis.

Quòd verò Emptio Venditio talis rei extrinsecè solum spiritualis cohonestari nequeat per Consuetudinem, exinde ostenditur; quia nullum extat in Jure vestigium, quo Summus Pontifex consuetudini tribuerit virtutem dissolvendi connexionem cum spirituali, & tollendi spiritualitatem à temporali ita connexo, tamdiu autem venditione illius committitur Simonia Juris naturalis, & Divini, quamdiu manet ista connexio, igitur cum consuetudo prævalere adversus Jus naturale, & Divinum nullo unquam tempore possit c. fin. de consuet. etiam non poterit tollere culpam à tali venditione.

Restat dubium circa Dispensationem quoad pœnas Simoniæ: circa quod sequentia sunt notanda. 1. in his à Summo Pont. rarissimè dispensari, etiamsi allegentur causæ gravissimæ, teste Flam. de Confid. q. 58. n. 55. Corrad. prax. Dispens. l. 5. c. 9. n. 13. & c. 10. n. 12. Reiffenstuel hic n. 341. pro quo Corradus l. cit. appellat experientiam Curialium, Ratio est, quia vinum Simoniæ, tanquam pestem extremè averfatur Ecclesia, illudque omni quasi misericordià indignum reputat, & ordinaria negatione Dispensationis, ac indulgentiæ alios ab illo committendo detertere vult.

2. Nonnunquam tamen dispensat Pontifex in pœnis Simoniæ, ita, ut illius reus non tantum absolvatur ab omnibus Censuris, & Irregularitate, sed etiam dispensetur in inhabilitate ad idem, & alia Beneficia retinenda: ac obtinenda, simulque immunis reddatur à restitutione fructuum perceptorum. Pro qua Dispensatione obtinenda inter alias causas serviunt scandalum in dimissione Beneficij timendum, & paupertas supplicantis. Reiffenstuel n. 342.

3. Quando Simonia est publica, & consequenter dispensatione in foro externo opus est, debet fieri recursus ad Datariam Apostolicam, eique offerri Supplicatio; in qua præter alia exprimendi sunt fructus quoque, ex Beneficio Simoniacè obtento percepti, eò quòd casu existente publico, fructus illi debeantur Cameræ Apostolicæ, & propterea consignandi sint Datarie Præfecto, quamvis hodie pro dictis fructibus fiat Transactio, ita, ut ex illis tertia, vel etiam major pars remittatur Oratori, prout visum fuerit ipsi Datario Corrad. c. 9. cit. n. 14. & 15. Reiffenstuel n. 343.

4. Quando Simonia est occulta, & conf. dispensatio necessaria pro foro interno, supplicari debet S. Pœnitentiariæ, & Litteræ inscribi Cardinali Summo Pœnitentiario; nam huic S. Pius V. Conf. incipit In sublimi,

mi, edita pro reformatione Officij Pœnitentiarum, facultatem concessit, ut possit cum his etiam, qui scienter Simoniam commiserunt, dispensare, dummodo tamen prius dimiserint Beneficium, super quo Simoniam commiserunt, & fructus inde perceptos restituerint Ecclesie ipsius Beneficij, vel cum Datario composuerint: qui si allegent se neutrum facere posse ob paupertatem, dispensatur cum ipsis cum clausula, ut fructus restituant Ecclesie, cum primum poterunt. Corrad. c. 11. n. 1. Reiffenstuel n. 345.

318 §. In executione Litterarum Dispensationis obtenturum diligenter observandum est tenor illarum. Si detur in foro interno conscientie, executio committitur Confessoro, ex approbatione Ordinarii, ut Oratorem, audita confessione illius Sacramentali, absolvat à quibusvis Censuris, & pœnis Ecclesiasticis, Simonie labe, & excessibus huiusmodi, injuncta pœnitentiâ salutari. & imposito ipsi præcepto, ut Correo moneat, & inducat, quatenus & ipsi consulant salutem animarum suarum, petendo Dispensationem Apostolicam &c. Corrad. c. 11. n. 1. cit. §. seqq. apud quem vide plura c. 9. 10. §. 11. cit.

319 Quæritur 4. quis accusator, testis, & Judex esse in crimine Simonie possit? R. 1. accusare de hoc crimine potest quilibet Catholicus, etiam Servus, & criminofus c. si dominus 3. b. tit. & c. tanta 7. eod. Idem dicendum de testibus; neque enim admittitur Exceptio criminis in causa Simonie contra testes, nisi quâ ipsdem opponitur capitalis inimicitia, quam gerunt contra reum, ut patet ex c. licet 31. b. tit. & notat Abb. ibid. n. 1. Redoan. de Simon. p. 4. c. 5. n. 7. §. 8. Pirhing hic n. 148. Paganus, vel Hæreticus volens accusare Catholicum Simoniacum, vel etiam testimonium contra ipsum ferre, non admittitur. Gloss. in c. Dominus cit. V. Catholicus, Abb. ibid. n. 2. Pirhing n. 143. Reiffenstuel n. 349. §. seqq.

320 2. Accusari de eo possunt tam dans, quam accipiens pecuniam, vel aliam rem temporalem pro spirituali c. non satis 8. v. unde quisquis, c. dilectus 30. c. sicut 33. fin. c. consilium 38. & c. quoniam 40. b. tit. Item is, pro quo sciente, & consentiente alius dedit c. Mattheus 23. & c. sicut 33. eod. non au-

tem is, pro quo ignorante, aut invito alius dedit c. nobis 27. eod. Pirh. n. 144.

3. Ad condemnandum ex hoc crimine suffiunt probationes, quæ sunt per signa, & conjecturas c. sicut 6. b. tit. idque tum ob atrocitatem criminis, tum quia illud occultè solet committi; adeoque est difficilis probationis. in huiusmodi autem criminibus admittuntur probationes per signa Palao tr. 17. D. 3. p. 27. n. 2. Pirhing n. 146. Requiritur tamen, ut illa signa, & indicia sint evidentiâ, ita, ut violentam præsumptionem faciant, & reum de ipso crimine convincant; aliâ non sufficientem ad condemnationem Rei. Gloss. fin. in c. infirmatum 13. b. tit. Clar. S. Simonian. 12. Mascard. de Probat. concl. 1034. n. 27. Palao l. cit. Pirh. n. 146. Deinde requiritur, ut illa signa, & præsumptiones plenè probentur. Mascard. n. 33. Pirh. n. 146. cit. fin.

4. Cognoscere, & definitivè pronuntiare potest solus Judex Ecclesiasticus: idque verum est, etsi reus sit Laicus, ut notat Gloss. in c. cum sit 8. V. malefactores de for. compet. Abb. ibid. n. 20. Clar. S. Simonian. 7. Decian. tr. crim. l. 5. c. 86. n. 4. Delben. de Immun. c. 10. dub. 2. n. 1. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 7. Pirhing hic n. 142. Wietl. n. 105. Reiffenstuel n. 348. Ratio est, quia cum Simonia, ad instar criminis Hæreticos, ex Divino, & Ecclesiastico Jure descendat, causæ ejus spirituales, & Ecclesiasticæ sunt; & secundum Juris Divini, & Ecclesiastici, non verò Civiles Sanctiones definiendæ. Proceatque hoc licet facti quæstio in Judicium veniat; quia facti quæstio, de Simonia mota, sicut in Hæresi, plerumque Juris quæstionem simul involvit. atqui quoties in facti quæstione, mota de re spirituali, vel spirituali annexa, involvitur aliqua Juris quæstio, ea Curie, si ve Judicis Ecclesiastici propria est, ut dictum est Libr. 2. Tit. 10. n. 12. §. duob. seqq.

Dubium est, an non saltem Judex Sæcularis Simoniacum Laicum punire ob Simoniam commissam possit? R. posse, si crimen sit notorium aut notorietate facti, aut Juris, quod videlicet delinquens in foro Ecclesiastico jam de eo sit condemnatus; nam etiam hoc dicemus infra Tit. 7. n. 183. de Hæresi, Imol. in c. cum sit cit. n. 8. Felin. ibid. n. 5. Wiestner hic n. 107. erit igitur punitio hujus criminis mixti fori, ut notat Barboz. in c. cit. n. 8.